

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.009.02.2015

P/15/088

Tekst ujednolicony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/15/088 – Wykonywanie zadań przez Transportowy Dozór Techniczny.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler

Stanisław Wlazło, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94603 z dnia 10 czerwca 2015 r.

Dariusz Krawczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94609 z dnia 24 czerwca 2015 r.

Zofia Kotynia, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94609 z dnia 24 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2, 1927-1930)

Jednostka
kontrolowana

Transportowy Dozór Techniczny – Oddział Terenowy w Warszawie, 00-718 Warszawa, ul. Czerniakowska 81/83, zwany dalej „Oddziałem”.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Andrzej Kolasa, p.o. Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego w okresie od 14 stycznia 2014 r.

Jan Urbanowicz, Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 7 stycznia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność Transportowego Dozoru Technicznego Oddziału Terenowego w Warszawie, w zakresie zapewnienia bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych oraz realizacji zadań dotyczących drogowego przewozu towarów niebezpiecznych.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Transportowy Dozór Techniczny – Oddział Terenowy w Warszawie był właściwie przygotowany organizacyjnie i kadrowo do realizacji zadań w zakresie dozoru nad eksploatowanymi urządzeniami oraz związanych z przewozem niektórych towarów niebezpiecznych. W Oddziale zatrudniono odpowiednią liczbę wykwalifikowanych pracowników realizujących zadania dozoru technicznego. Dodatkowo, zapewniono im systematyczne szkolenia doskonalące. Oddział rzetelnie wykonywał zadania związane z wydawaniem świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych oraz przedłużania ich ważności oraz prawidłowo naliczał opłaty z tytułu dozoru.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

Dysponował dopuszczonymi do eksploatacji urządzeniami i przyrządami pomiarowymi, umożliwiającymi wykonywanie badań i pomiarów wymaganych przed wydaniem stosownych decyzji.

Oddział prawidłowo realizował zadania inspekcyjne wobec urządzeń podlegających dozorowi TDT zgłaszanych do badań przez ich użytkowników. Jednakże – w ocenie NIK – nie podejmował wystarczających działań w zakresie wykonywania dozoru technicznego² nad urządzeniami, dla których upłynął termin ważności decyzji zezwalających na eksploatację, a nie zostały zgłoszone przez użytkownika do badania lub wyrejestrowania. Kontrola wykazała, że w prowadzonej przez Oddział ewidencji eksploatowanych urządzeń znajdowało się ponad 9 tys. urządzeń (ok. 17% wszystkich urządzeń ujętych w ewidencji wg stanu na 30 czerwca 2015 r.), które – zgodnie z danymi z tego systemu - nie posiadały aktualnych badań technicznych. Oddział jednak nie monitorował na bieżąco terminu ważności decyzji zezwalających na eksploatację urządzeń technicznych. Skutkowało to pozostawianiem urządzeń poza dozorem i mogło mieć wpływ na bezpieczeństwo ich pracy. Przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli badania doraźne kontrolne pięciu losowo wybranych przez NIK urządzeń nieposiadających ważnej decyzji wykazały bowiem, że jedno z nich - wyciąg dla narciarzy przemieszczanych po wodzie – było eksploatowane (w dniu kontroli z wyciągu korzystała osoba), pomimo braku decyzji zezwalającej na jego użytkowanie.

NIK zauważyła, że do rzetelnego wykonywania zadań dozoru nad zarejestrowanymi urządzeniami, TDT posiada wystarczające instrumenty prawne, tj. możliwość przeprowadzania - z inicjatywy TDT - badań doraźnych kontrolnych przedmiotowych urządzeń. NIK wskazuje ponadto, że wprowadzie wykorzystywany przez Oddział program do prowadzenia ewidencji urządzeń nie pozwalał na filtrowanie zapisów pod kątem ważności decyzji, to jednak istniały możliwości organizacyjne bieżącego śledzenia aplikacji, gdyż zawierała ona dane dotyczące terminu ważności badań technicznych.

Kontrola NIK wykazała także, iż po przeprowadzonych badaniach doraźnych eksploatacyjnych oraz doraźnych poawaryjnych/powypadkowych urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym) Oddział nie wydawał decyzji zezwalających/niezezwalających na ich eksploatację, co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 14 ust 1 oraz z art. 18 ust. 1 i ust. 2 ustawy o dozorcze technicznym.

Przyjęty sposób sprawdzania kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne, nie gwarantował jednolitości postępowania w zakresie oceny wyników egzaminu. Egzaminy przeprowadzane były według kryteriów określanych indywidualnie przez daną komisję. W ocenie NIK, wskazuje to na nierówne traktowanie egzaminowanych, a także stanowi zagrożenie powstawania mechanizmów korupcyjnych podczas prowadzenia tych egzaminów.

Kontrola wykazała ponadto opóźnienia w zawiadamianiu zdających o wyniku egzaminu i przesłaniu zaświadczeń kwalifikacyjnych do wnioskodawcy.

² Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1125).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie organizacyjne Oddziału TDT do realizacji zadań.

Opis stanu
faktycznego

Oddział Terenowy TDT w Warszawie, wchodził w skład Transportowego Dozoru Technicznego i obejmował swoim zakresem działania obszar województw: mazowieckiego, łódzkiego i podlaskiego. W Oddziale TDT działały zamiejscowe zespoły inspektorów w Łodzi i Białymstoku, obejmujące zakresem działania obszary województw odpowiednio łódzkiego i podlaskiego.

Zadania Oddziału zostały określone przez Dyrektora TDT w regulaminach organizacyjnych³ i były zgodne z zakresem działania TDT wymienionym w art. 44 ust. 1 pkt 1-6 ustawy o dozorze technicznym. Do zadań Oddziału należało m.in.:

1. Wykonywanie dozoru technicznego nad:
 - a. urządzeniami technicznymi zainstalowanymi na obszarze kolejowym, w kolejowych pojazdach szynowych oraz na bocznicach szynowych,
 - b. osobowymi i towarowymi kolejami linowymi oraz wyciągami narciarskimi,
 - c. zbiornikami, w tym cysternami wykorzystywanymi w ruchu kolejowym, drogowym i żegludze śródlądowej,
2. Wydawanie świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu niektórych materiałów niebezpiecznych na podstawie odrębnych przepisów,
3. Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi,
4. Prowadzenie ewidencji eksploatowanych urządzeń technicznych,
5. Uzgadnianie programów szkolenia osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne,
6. Sprawdzanie kwalifikacji osób modernizujących, obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne.

(dowód: akta kontroli str. 7-51)

W Oddziale zatrudnionych było 37 pracowników w 2012 r., 39 w 2013 r. i po 40 pracowników w 2014 r. i 2015 r.⁴, w tym odpowiednio: 30, 30, 33 i 33 inspektorów oraz 7, 9, 7 i 7 pracowników administracyjnych. Wykształcenie wyższe posiadało 34 pracowników w 2012 r., 37 w 2013 r. i po 38 pracowników w 2014 r. i 2015 r., natomiast wykształcenie średnie 3 pracowników w 2012 r. i po 2 pracowników w kolejnych latach. Wszyscy inspektorzy wykonujący czynności dozoru technicznego posiadali wykształcenie wyższe.

(dowód: akta kontroli str. 52-55)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Oddziału realizujący zadania dozoru technicznego uczestniczyli w szkoleniach, których zakresem było m.in.: budowa urządzeń do podawania płynnej mieszanki betonowej pod ciśnieniem zainstalowanych na pojazdach drogowych, podstawowe aspekty bezpieczeństwa eksploatacji dźwignic, szkolenie z zakresu egzaminowania kandydatów na diagnostów i diagnostów uzupełniających swoje uprawnienia, ultradźwiękowe pomiary grubości wyrobów walcowanych, przewóz towarów niebezpiecznych, bezpieczna praca na wysokości dla pracowników inżynieryjno – technicznych

³ Zarządzenie Nr 48/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie utraty mocy obowiązującego regulaminu organizacyjnego z dnia 21 lipca 2010 r. ze zm. i wprowadzenia nowego regulaminu organizacyjnego w Transportowym Dozorze Technicznym (obowiązywało od dnia 1 stycznia 2014 r.) oraz Zarządzenie Nr 32/10 z dnia 20 lipca 2010 r. (obowiązywało do 31 grudnia 2013 r.).

⁴ Stan na 31 grudnia każdego roku i 30 czerwca 2015 r.

(instruktaż praktyczny), ultradźwiękowe pomiary grubości wyrobów walcowanych. Szkoleniami obejmowano wszystkich pracowników, zarówno zatrudnionych jak i nowo przyjętych.

Siedmiu inspektorów odbywało w badanym okresie studia podyplomowe.

W okresie objętym kontrolą nowe uprawnienia dozоровe w wyniku odbytych szkoleń uzyskało 20 inspektorów w 2012 r., 14 w 2013 r., 5 w 2014 r. i 5 w I półroczu 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 56-70, 1736 – 1738, 1771-1773, 1809-1813)

Kierownik Oddziału posiadał upoważnienie Dyrektora TDT⁵ do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń oraz załatwiania spraw w imieniu Dyrektora związanych z działalnością TDT na terenie działania Oddziału na podstawie ustawy o dozorcze technicznym, ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych⁶ oraz aktów wykonawczych do ww. ustaw. Podczas nieobecności Kierownika Oddziału upoważnienie Dyrektora TDT do wykonywania ww. czynności posiadała jedna wyznaczona osoba.

Upoważnienia Dyrektora TDT do wydawania decyzji administracyjnych na podstawie art. 14 ust. 1 i art. 18 ust. 1-3 ustawy o dozorcze technicznym w zakresie posiadanych uprawnień, posiadało 32 inspektorów TDT zatrudnionych w Oddziale, w tym 9 w Zespole Inspektorów w Łodzi i 5 w Zespole Inspektorów w Białymstoku. Ponadto upoważnienie Dyrektora TDT do wydawania na terenie Oddziału TDT – Zespół Inspektorów w Białymstoku decyzji administracyjnych na podstawie ustawy o przewozie towarów niebezpiecznych posiadał jeden inspektor.

(dowód: akta kontroli str. 71-103)

Według stanu na dzień 11 czerwca 2015 r. Oddział był wyposażony w 143 urządzenia i przyrządy pomiarowe, umożliwiające wykonanie badań i pomiarów wymaganych przed wydaniem decyzji o zezwoleniu na eksploatację, m.in. szczelinomierze, manometry, grubościomierze, ciśnieniomierze, dalmierze laserowe, wzorce grubości, detektory gazu. Sprzęt był okresowo poddawany sprawdzaniu i wzorcowaniu przez akredytowane laboratorium.

Wszystkie będące w dyspozycji inspektorów sprzęty były dopuszczone do eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 104-109)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przygotowanie organizacyjne Oddziału do realizacji zadań w zakresie dozoru nad eksploatowanymi urządzeniami oraz związanych z przewozem towarów niebezpiecznych.

2. Wykonywanie dozoru technicznego i wydawanie decyzji związanych z dozorem technicznym

Opis stanu
faktycznego

1. Oddział prowadził ewidencję eksploatowanych urządzeń technicznych w systemie elektronicznym w aplikacji „Transdozór TDT”. Ewidencja zawierała m.in. informacje o urządzeniach (nr ewidencyjny, producent, nr fabryczny, rok produkcji, kluczowe parametry techniczne), dane użytkownika (nazwę, adres, dane kontaktowe), informację o lokalizacji urządzenia, datę rejestracji i wyrejestrowania, formę dozoru technicznego oraz dane o przeprowadzonych badaniach (rodzaj, datę,

⁵ Nr TDT – 55/2014 z dnia 17 grudnia 2014 r.

⁶ Dz. U. Nr 227, poz. 1367 ze zm., zwanej dalej „ustawą o przewozie towarów niebezpiecznych”.

zakres badań, osoba przeprowadzająca). Ewidencja zawierała ponadto informację o dacie kolejnego badania, identycznej z datą ważności decyzji.

Aktualizacja danych zawartych w ewidencji następowała po wykonaniu czynności dozorowych np. rejestracji czy wykonania badania, co potwierdziły wpisy inspektorów TDT do ewidencji, dokonane po przeprowadzonych badaniach okresowych urządzeń, które były przedmiotem oględzin ze strony NIK.

(dowód: akta kontroli str. 110-127)

W ewidencji ujętych było łącznie 48.512 urządzeń objętych dozorem w 2012 r., 49.721 w 2013 r., 52.599 w 2014 r.⁷ i 53.848 w 2015 r.⁸. Największą liczbę urządzeń stanowiły zbiorniki sprężonego powietrza w układzie hamulcowym: odpowiednio 33.315, 32.969, 33.892 i 34.193 zbiorników.

Według stanu na 31 maja 2015 r. Oddział pełnił dozór m.in. nad:

- 13 urządzeniami portowych baz przeładunkowych (w tym 10 wywrotnic wagonowych),
- 1.794 urządzeniami transportu bliskiego i liniowego (w tym 316 urządzeń do przemieszczania osób niepełnosprawnych),
- 51.711 urządzeniami ciśnieniowymi i bezciśnieniowymi (w tym 34.193 zbiorników sprężonego powietrza w układzie hamulcowym),
- 323 urządzeniami służącymi do podawania pod ciśnieniem płynnego betonu.

W 2012 r. przyjęto pod dozór łącznie 4.593 urządzenia, a skreślono 3.327 urządzeń, w 2013 r. odpowiednio 3.902 i 2.917 urządzeń, w 2014 r. – 5.440 i 2.542 urządzenia, a w 2015 r. (do 31 maja) odpowiednio 1.844 i 622 urządzenia.

Wyrejestrowanie urządzeń następowało na wniosek eksploatującego/właściciela urządzenia technicznego.

(dowód: akta kontroli str. 128-159, 1861-1870)

Kontrola wykazała, że wykorzystywany przez Oddział program do prowadzenia ewidencji urządzeń nie pozwalał na filtrowanie urządzeń pod kątem ważności decyzji zezwalającej na ich eksploatację.

Z uzyskanego z Centrali TDT wykazu wynikało, że w ewidencji znajdowało się 9.071 urządzeń zarejestrowanych na obszarze działania Oddziału, dla których – według wpisów w ewidencji – upłynął termin ważności decyzji.

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że z programu niemożliwe było wygenerowanie listy urządzeń, które nie posiadają aktualnych badań technicznych. Program gubił zapisy lub zmieniał informacje, nie traktował niektórych zapisów w sposób prawidłowy. Wskazał, że system uniemożliwia bieżące monitorowanie wszystkich urządzeń, co wiąże się z koniecznością weryfikowania uzyskanych informacji z dokumentacją techniczną poszczególnych urządzeń. Inspektorzy w miarę możliwości monitorują liczbę urządzeń bez ważnych badań i podejmują działania w przypadku stwierdzenia utraty ważności decyzji zezwalającej na eksploatację. W przypadku braku możliwości uzyskania informacji od użytkownika o aktualnym stanie urządzenia, dla którego decyzja zezwalająca na eksploatację utraciła ważność, inspektorzy wykonują badania doraźne kontrolne mające na celu sprawdzenie przestrzegania przepisów o dozorze technicznym.

Kierownik wyjaśnił, że o wszelkich problemach wynikających z funkcjonowania programu wielokrotnie informowano Centralę TDT. Podczas spotkań w Centrali TDT, jak również przy okazji różnych rozmów z ówczesnym Dyrektorem TDT informowano o uwagach do systemu, zwracając uwagę na jego niedoskonałości

⁷ Stan na koniec każdego roku.

⁸ Stan na 31 maja 2015 r.

i potrzebę stworzenia nowego systemu, który byłby dostosowany do potrzeb TDT. Ponadto na bieżąco zgłaszane były różnego rodzaju usterki i błędy dotyczące działania systemu, które starano się naprawić. Pomimo podejmowanych starań nakłonienia ówczesnego Dyrektora TDT do podjęcia działań zmierzających do stworzenia sprawnie funkcjonującego i odpowiadającego potrzebom TDT systemu decyzja w tym zakresie nie została podjęta.

Kierownik Oddziału poinformował ponadto, że Dyrektor TDT podjął decyzję o rozpoczęciu prac nad budową nowego zintegrowanego systemu informatycznego i zarządzeniem Nr 6/2015 z dnia 14 maja 2015 r. powołał kierownika projektu dotyczącego opracowania koncepcji rozwoju potencjału informatycznego TDT.

(dowód: akta kontroli str. 176-177, 1847-1876)

Analiza wybranych z wykazu 50 urządzeń, wskazanych jako nieposiadające ważnej decyzji na eksploatację i zweryfikowaniu ich z dokumentacją techniczną wykazała, że 5 urządzeń zostało błędnie wskazanych przez system informatyczny „Transdзор” jako urządzenia bez ważnej decyzji. Analiza 45 pozostałych urządzeń wykazała, że główną przyczyną utrzymywania urządzeń bez ważnej decyzji w ewidencji, było niezgłoszenie urządzenia do badania przez użytkownika. W trakcie kontroli NIK badaniom dozorowym poddano 11 z tych urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 178-190)

2. Ujęcie urządzenia w prowadzonej ewidencji następowało na pisemny wniosek użytkownika.

W okresie objętym kontrolą do Oddziału wpłynęły informacje o dwóch przypadkach eksploatacji urządzeń bez ważnej decyzji dopuszczającej urządzenie do eksploatacji. Zawiadomienie złożone przez Państwową Inspekcję Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku dotyczyło cysterny do przewozu materiałów sypkich. Oddział przeprowadził badanie doraźne kontrolne i zabronił eksploatacji ww. urządzenia. W tym samym czasie użytkownik cysterny złożył wniosek o rejestrację urządzenia. Po zarejestrowaniu urządzenia i przeprowadzeniu przez TDT badania doraźnego eksploatacyjnego zakończonego wynikiem pozytywnym cysterna została dopuszczona do eksploatacji.

Kolejne zawiadomienie wpłynęło do Oddziału z Urzędu Celnego w Siedlcach (oraz dodatkowo w formie donosu) i dotyczyło eksploatacji bez decyzji dopuszczającej urządzenia do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych na stacji paliw. Przeprowadzona przez TDT inspekcja potwierdziła eksploatację urządzenia bez ważnej decyzji. W związku z powyższym Oddział TDT wydał decyzję zabraniającą dalszej eksploatacji urządzenia.

Ponadto w 3 przypadkach organy zewnętrzne (Prokuratura Rejonowa w Siedlcach, Komenda Powiatowa Policji w Sokółce oraz Prezes Urzędu Regulacji Energetyki) wystąpiły do Oddziału o udzielenie informacji odpowiednio: odnośnie spełniania przez pojazdy stanowiące własność jednego z podmiotów wymogów technicznych przewidzianych dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, dotyczącej świadectw dopuszczenia ADR pojazdów jednego z przedsiębiorców oraz w jednym przypadku o zajęcie stanowiska w sprawie użytkowanych przez firmę na terenie bazy paliw urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych. We wszystkich przypadkach Oddział przekazał stosowne informacje do ww. organów.

Ponadto Mazowiecki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przekazał do Oddziału wyniki kontroli przeprowadzonej u jednego z przedsiębiorców, który eksploatował urządzenia do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych. Przeprowadzona przez Oddział inspekcja wykazała, że wszystkie urządzenia posiadały ważne decyzje zezwalające na ich eksploatację.

(dowód: akta kontroli str. 191-220, 1799-1803)

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że w celu objęcia dozorem wszystkich eksploatowanych na terenie działania Oddziału urządzeń podlegających dozorowi technicznemu, inspektorzy informują użytkowników o konieczności wykonywania badań urządzeń, zarówno tych które utraciły już ważność decyzji zezwalającej na eksploatację, jak również dla tych, którym zbliża się termin ważności decyzji zezwalającej. Informacja taka jest przekazywana przede wszystkim osobiście w przypadku wykonywania badań u użytkownika lub telefonicznie. Ponadto TDT informuje użytkowników w przypadku czasowego wyłączenia lub wycofania urządzeń z eksploatacji o konieczności zgłoszenia urządzenia do badania w przypadku ponownej eksploatacji, bądź udzielenia informacji w przypadku sprzedaży lub zezłomowania urządzenia.

W trakcie kontroli NIK, Oddział uruchomił proces wysyłania do użytkowników pism, w których informował ich, że w związku z brakiem ważnej decyzji zezwalającej na eksploatację, urządzenia figurujące w ewidencji nie mogą być eksploatowane oraz zobowiązał użytkowników do uzgodnienia z TDT terminu badań umożliwiających dopuszczenie urządzeń do eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1860)

3. W badanym okresie przeprowadzono łącznie⁹ 5.980 badań odbiorczych, 49.402 badań okresowych oraz 30.186 badań nadzwyczajnych, tj. doraźnych eksploatacyjnych, powypadkowych lub poawaryjnych oraz kontrolnych. Największą liczbę badań wykonano w grupie urządzeń ciśnieniowych i bezciśnieniowych.

Analiza miesięcznej ewidencji pracy inspektorów za maj 2015 r. wykazała, że każdy z inspektorów poddał badaniom od 4 (badania zbiorników cystern drogowych) do 569 urządzeń (w tym przypadku największą liczbę badań stanowiły badania odbiorcze i okresowe zbiorników LPG, odpowiednio: 397 i 143).

Badania dźwigników, żurawi, suwnic i wózków jezdniowych wykonywało w maju 2015 r. pięciu inspektorów, którzy zbadali łącznie 26 takich urządzeń:

- dźwigniki (DE) – 3 badania wykonane przez 3 inspektorów,
- żurawie (DC) – 14 badań wykonanych przez 4 inspektorów,
- suwnice (DB) – 5 badań wykonanych przez 2 inspektorów,
- wózki jezdniowe (DR) – 4 badania wykonane przez 3 inspektorów.

Spśród tych urządzeń inspektor wykonał jednego dnia maksymalnie 2 badania urządzenia tego samego typu, a mianowicie: 2 badania suwnic w dniu 25.05.2015 r. (u tego samego użytkownika) oraz po 2 badania żurawi w dniu 7.05.2015 r., 15.05.2015 r. i 27.05.2015 r. (u jednego użytkownika).

Biorąc pod uwagę ustalone podczas oględzin czasy trwania badań dla tych urządzeń (1 godz. i 10 minut dla suwnicy oraz 1 godz. i 10 minut dla żurawia) należy ocenić, że wykonane przez inspektorów badania, były możliwe do przeprowadzenia w wymaganym zakresie, w nominalnym czasie pracy inspektora.

(dowód: akta kontroli str. 160-175, 221-315, 1520-1521, 1541-1542)

Liczba jednostek organizacyjnych objętych działalnością dozоровą Oddziału wynosiła 1.528 w 2012 r., 1.776 w 2013 r., 2.087 w 2014 r. i 2.215 w I półroczu 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 316)

Analiza dokumentacji odbiorczej 10 urządzeń SUT¹⁰ wykazała, że zostały one objęte dozorem w 2013 r. na pisemne zgłoszenie użytkownika, które zawierało m.in. nazwę

⁹ Z badaniami zbiorników sprężonego powietrza w układzie hamulcowym oraz zbiorników paliwa LPG w układach napędu pojazdów samochodowych gazem skroplonym.

¹⁰ Specjalistyczne urządzenia transportu ciągłego i bliskiego.

użytkownika oraz informację o urządzeniu (nazwę, rok produkcji, charakterystykę). Do wniosków dołączona była dokumentacja techniczna określona w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego¹¹, po sprawdzeniu które urządzenie zarejestrowane zostało w ewidencji eksploatowanych urządzeń. Zakres badania odbiorczego obejmował sprawdzenie prawidłowości zainstalowania urządzenia i jego przeznaczenia zgodnie z instrukcją, przeprowadzenie prób funkcjonowania SUT w zainstalowanej wersji montażowej, co było zgodne z § 5 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych SUT. Ww. czynności odnotowane zostały w protokołach z badania. W przypadku 4 urządzeń, które nie posiadały świadectwa badania typu, nie odnotowano w protokołach, czy przeprowadzone zostały przez rozpoczęciem eksploatacji próby z przeciążeniem lub próby równoważne. Inspektorzy wyjaśnili w tej sprawie, że przeprowadzili ww. czynności podczas badania. Wszystkie zgłoszone do odbioru urządzenia zostały dopuszczone do eksploatacji.

(dowód: akta kontroli str. 317-369)

Badanie dokumentacji odbiorczej 10 urządzeń UTB¹² wykazało, że w aktach TDT pozostawały dokumenty określone w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych UTB¹³. Katalog dokumentacji pozostającej w aktach TDT nie został ograniczony. Przeprowadzone badanie odbiorcze obejmowało sprawdzenie dokumentacji zgodnie z wymaganiami, o których mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych UTB, sprawdzenie prawidłowości zainstalowania UTB i jego przeznaczenia zgodnie z instrukcją eksploatacji, przeprowadzenie prób funkcjonowania UTB w zainstalowanej wersji montażowej, co odnotowane zostało w protokołach z badania odbiorczego. W 4 protokołach (urządzenia nie posiadały świadectwa badania typu) nie udokumentowano, czy przeprowadzone zostały próby z przeciążeniem lub próby równoważne urządzeń. Inspektorzy, wyjaśnili, że powyższe czynności zostały przez nich wykonane.

(dowód: akta kontroli str. 370-432)

Analiza dokumentacji dotyczącej 2 urządzeń UTL¹⁴ zarejestrowanych w 2013 r. (100%) wykazała, że objęte zostały dozorem na pisemny wniosek użytkownika, który zawierał m.in. imię i nazwisko właściciela oraz informacje o urządzeniu. Oddział posiadał pełną dokumentację rejestracyjną tych urządzeń. W trakcie badań odbiorczych sprawdzono prawidłowość zainstalowania UTL oraz przeznaczenia zgodnie z dokumentacją oraz przeprowadzono próby funkcjonowania UTL w zainstalowanej wersji montażowej, co było zgodne z § 20 ust. 3 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych UTL¹⁵. Wyniki tych badań odnotowano w protokołach z czynności badania odbiorczego.

(dowód: akta kontroli str. 433-446)

Badania 4 urządzeń do podawania pod ciśnieniem płynnego betonu, zamontowanych na pojazdach drogowych przeprowadzone w związku z przyjęciem

¹¹ Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji specjalistycznych urządzeń transportu ciągłego i bliskiego (Dz. U. Nr 178, poz. 1320) zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych SUT”.

¹² Urządzenia transportu bliskiego.

¹³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 października 2003 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji niektórych urządzeń transportu bliskiego (Dz. U. Nr 193, poz. 1890).

¹⁴ Urządzenia transportu linowego.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie projektowania, wytwarzania, eksploatacji, naprawy i modernizacji urządzeń transportu linowego (Dz. U. Nr 106, poz. 717).

urządzeń pod dozór techniczny, obejmowały weryfikację dokumentacji i wyposażenia, sprawdzenie dokumentów potwierdzających kwalifikacje do obsługi, wykonanie oględzin zewnętrznych urządzenia i jego mocowania do ramy pośredniej pojazdu, sprawdzenie prawidłowości rozłożenia stabilizatorów (podpór) pojazdu, wykonanie prób ruchowych bez obciążenia oraz próby szczelności układu hydraulicznego, sprawdzenie działania ograniczników ruchów roboczych położenia masztu oraz elementów zabezpieczających działania poszczególnych zespołów urządzenia, przeprowadzenie oględzin zewnętrznych rurociągu i pomiaru grubości ścianek rurociągu, próbę ciśnieniową i próbę szczelności oraz rewizję wewnętrzną. Przeprowadzone czynności oraz wyniki badań udokumentowane zostały w protokołach. Wydano decyzje zezwalające na eksploatację urządzeń, w których określono formę dozoru pełnego.

(dowód: akta kontroli str. 447-490)

Badanie 3 urządzeń do przewozu materiałów niebezpiecznych (cysterny) przeprowadzone w związku z przyjęciem urządzeń pod dozór techniczny obejmowało m.in. sprawdzenie dokumentacji, rewizję zewnętrzną, sprawdzenie wyposażenia oraz w jednym przypadku dodatkowo badanie budowy, rewizję wewnętrzną i pomiar grubości ścianki zbiornika. Wykonane czynności oraz pozytywne wyniki badań odnotowane zostały w protokołach. Nie wydawano decyzji zezwalających na eksploatację urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 450-454, 491-497)

Badanie 2 urządzeń do przewozu materiałów sypkich rozładowywanych ciśnieniowo obejmowało rewizję zewnętrzną i próbę szczelności urządzeń. Czynności te odnotowane zostały w protokołach z badania oraz wydano decyzje zezwalające na eksploatację urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 447-454, 461-472)

Badanie odbiorcze jednego urządzenia do rozładunku zbiorników transportowych w ruchu drogowym obejmowało m.in. badanie budowy, polegające na sprawdzeniu zgodności urządzenia NO z przedłożoną dokumentacją rejestracyjną, próbę ciśnieniową, rewizję zewnętrzną oraz próbę szczelności, co było zgodne z rozporządzeniem w sprawie warunków NO¹⁶. Wykonane czynności oraz wyniki badań zostały udokumentowane w protokołach oraz wydano decyzję zezwalającą na eksploatację urządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 450-454, 498-503)

Analiza 22 badań okresowych wyżej opisanych urządzeń wykazała, że przeprowadzono je na wniosek użytkownika. W okresie eksploatacji ww. urządzeń nie zmieniono formy dozoru. W 15 przypadkach badania przeprowadzono w terminach określonych w rozporządzeniach w sprawie warunków technicznych. Każdorazowo w czasie badań okresowych urządzeń UTB, SUT i UTL sprawdzono czy osoby obsługujące i konserwujące urządzenia posiadały odpowiednie zaświadczenia uprawniające, co odnotowane zostało w protokołach z badania.

Podczas badań okresowych urządzeń SUC (m.in. urządzenia do podawania płynnego betonu) dokonywano weryfikacji dokumentacji i wyposażenia, oględzin zewnętrznych urządzeń, wykonywano próby ruchowe bez obciążenia oraz próby szczelności układu hydraulicznego, sprawdzenia elementów zabezpieczających działanie poszczególnych zespołów urządzenia, kontrolnego sprawdzenia grubości ścian elementów rurociągu, rewizji zewnętrznej i próby szczelności.

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, jakim powinny odpowiadać urządzenia do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 34).

Opis dokonanych czynności znajdował się w protokołach z badań okresowych. W protokołach z badania urządzeń UTB, SUT i UTL (16 urządzeń) odnotowane zostały wyniki przeprowadzonych badań. Dołączono do nich m.in. protokoły z badania rezystancji izolacji obwodów elektrycznych oraz skuteczności działania elektrycznych urządzeń ochronnych, protokoły z pomiarów ochrony przeciwporażeniowej. Protokoły z badań okresowych nie zawierały jednak opisu czynności dokonanych podczas badań, przy czym w 4 z nich inspektorzy odnotowali, że zakres badania okresowego zgodny był z warunkami odniesienia.

(dowód: akta kontroli str. 504-543)

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że wszystkie wymagane czynności zostały przez inspektorów wykonane w trakcie badań okresowych. Wskazał, że inspektor może w protokole wymienić niektóre czynności wykonywane podczas badań urządzeń jako czynności przykładowe, które i tak wynikają z przepisów odniesienia.

Kierownik wyjaśnił ponadto, że podczas badań okresowych inspektor TDT sprawdza przestrzeganie przez użytkownika obowiązku dokonywania przeglądów konserwacyjnych w określonych terminach. Często dla potwierdzenia sprawdzania tych czynności w przypadku UTB i SUT inspektor wykonuje zapis w dzienniku konserwacji, a dla urządzeń UTL zbiera kopie raportów z konserwacji.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1852, 1861-1865)

W toku kontroli przeprowadzono oględziny czynności inspektorów wykonywanych podczas badań okresowych urządzeń podlegających dozorowi TDT¹⁷, zarejestrowanych u pięciu użytkowników. W wyniku oględzin stwierdzono, że inspektorzy:

- wykonali wszystkie czynności zgodnie z warunkami technicznymi dozoru ustalonymi dla danego urządzenia,
- posiadali przyrządy pomiarowe posiadające ważne świadectwa wzorcowania,
- dokonali sprawdzenia kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia,
- zweryfikowali zapisy ksiąg rewizyjnych pod kątem uzgodnień z TDT napraw i modernizacji urządzeń,
- w przypadku UTB i SUT zweryfikowali zapisy dzienników konserwacji pod kątem terminowego dokonywania przeglądów konserwacyjnych.

Oględziny wykazały ponadto, że w jednym przypadku inspektor TDT podczas przeprowadzania badań okresowych dwóch urządzeń, dokonał również sprawdzenia książki obsługi konserwacji innego urządzenia, które nie było poddane w dniu oględzin badaniu technicznemu, a dla którego decyzja zezwalająca na eksploatację utraciła ważność w czerwcu 2015 r. W książce zamieszczony był wpis konserwatora, że urządzenie zamknięto z powodu upływu ważności badania okresowego. W przypadku pozostałych badań inspektorzy TDT koncentrowali się jedynie na urządzeniach zgłoszonych do badań przez użytkowników.

Na podstawie informacji uzyskanej z Centrali TDT, dotyczącej urządzeń bez ważnych badań technicznych ustalono, że u 4 użytkowników, u których przeprowadzono oględziny znajdowały się urządzenia, które nie posiadały ważnej decyzji zezwalającej na ich eksploatację, w ilości od jednego urządzenia do kilkuset urządzeń (głównie zbiorniki sprężonego powietrza zamontowane w układzie hamulcowym) u jednego użytkownika.

(dowód: akta kontroli str. 176-177, 1503-1617, 1880-1882)

¹⁷ 2 urządzenia UTB, 3 urządzenie SUT i 4 urządzenia SUC.

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że inspektorzy będąc na badaniach zarejestrowanych urządzeń, co do zasady informują użytkowników o konieczności rejestracji i badań wszystkich urządzeń technicznych będących w ich posiadaniu i podlegających dozorowi technicznemu, zwracają również uwagę na upływające terminy badań pozostałych urządzeń. Ponadto, w przypadku gdy podczas badań inspektor zidentyfikuje urządzenie, które nie zostało zgłoszone przez użytkownika do badań okresowych, pomimo upływu ważności decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia, inspektor informuje go o braku możliwości eksploatacji tego urządzenia oraz o konieczności przygotowania urządzenia do badań i zgłoszenia do TDT.

(dowód: akta kontroli str. 1887-1879)

Analiza dokumentacji 10 badań doraźnych eksploatacyjnych wykazała, że wykonywane one były na wniosek użytkownika urządzenia m.in. w związku z modernizacją i naprawą urządzenia, zmianą lokalizacji urządzenia, rozszerzeniem listy towarów niebezpiecznych, rejestracją i dopuszczeniem do eksploatacji urządzenia sprowadzonego z zagranicy. Zakres tych badań zgodny był z zakresem ustalonym w rozporządzeniach w sprawie warunków technicznych dozoru, a w przypadku urządzeń transportowych do przewozu materiałów niebezpiecznych, w warunkach technicznych ustalonych przez TDT. W 9 z 10 badanych protokołów z badań inspektorzy opisali dokonane podczas badań czynności. W odniesieniu do jednego badania inspektor wyjaśnił, że wykonał wszystkie czynności określone w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych dozoru.

(dowód: akta kontroli str. 544-584)

Badanie dokumentacji losowo wybranych 10 postępowań w sprawach awarii urządzeń i nieszczęśliwych wypadków, związanych z ich eksploatacją wykazało, że każdorazowo powoływano komisję ds. awarii/wypadków w celu ustalenia ich przyczyn oraz określenia działań zapobiegawczych. Komisje ustalały zakres dokumentacji wymaganej do przeprowadzenia badań doraźnych powypadkowych lub poawaryjnych oraz zakres tych badań. W każdym przypadku komisje przeprowadziły badanie doraźne urządzenia oraz ustaliły jego stan techniczny. Wszystkie czynności dokonane podczas badań zostały opisane w protokołach z badań. Protokoły z badania urządzeń stanowiły podstawę do analizy przyczyn awarii lub wypadku i wprowadzenia wynikających z nich działań zapobiegawczych. Każdorazowo ustalono przyczynę awarii/wypadku, odnotowując powyższy fakt w stosownym protokole.

(dowód: akta kontroli str. 585-688)

Analiza 11 losowo wybranych badań doraźnych kontrolnych wykazała, że wszystkie badania przeprowadzono z własnej inicjatywy TDT: dwa badania (zbiorników sprężonego powietrza) przeprowadzono po wykonaniu naprawy rewizyjnej lokomotywy, kolejne dwa - na zalecenie Wydziału Techniki TDT, w związku z podejrzeniem o możliwości występowania uszkodzeń urządzeń (zawieszek orczyków i rolek linowych na wyciągach narciarskich), a siedem badań na wniosek dyrektora TDT celem sprawdzenia, czy urządzenia (cysterny LPG) posiadają zamontowane dodatkowe urządzenia typu GPS bez uzgodnienia z TDT. Wszystkie badania zakończyły się wynikiem pozytywnym. W protokołach z badania odnotowane zostały czynności przeprowadzone w toku badań.

(dowód: akta kontroli str. 689-707)

W toku kontroli przeprowadzono oględziny czynności inspektorów, wykonywanych podczas badań doraźnych kontrolnych 5 urządzeń¹⁸, które według informacji otrzymanej z Centrali TDT nie posiadały ważnej decyzji zezwalającej na eksploatację. W wyniku oględzin stwierdzono, że:

- w jednym przypadku, urządzenie (wyciąg dla narciarzy przemieszczanych po wodzie) pomimo braku ważnej decyzji było eksploatowane, z wyciągu korzystała osoba przemieszczająca się na nartach wodnych. W wyniku przeprowadzonego badania zakończonego wynikiem negatywnym, inspektor TDT wydał decyzję zakazującą dalszej eksploatacji wyciągu. W tej sprawie Kierownik Oddziału zawiadomił Prokuraturę Rejonową Warszawa Śródmieście o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez właściciela urządzenia,
- w pozostałych przypadkach urządzenia były wyłączone z eksploatacji. Inspektor TDT każdorazowo dokonywał sprawdzenia, kiedy decyzja zezwalająca na eksploatację urządzenia utraciła ważność, wpisów w książce obsługi i konserwacji urządzenia (żuraw kolejowy i dźwigniki śrubowe) oraz oględzin urządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 1618-1686)

W badanym okresie nie stwierdzono przypadków utrudniania inspektorom TDT wykonywania badań i czynności sprawdzających, poprzedzających wydanie decyzji zezwalającej na eksploatację urządzenia technicznego.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1848)

Badanie 15 rachunków wystawionych w 2015 r. za wykonane przez Oddział badania okresowe, w tym 5 rachunków za badania urządzeń, które były przedmiotem oględzin wykazało, że opłaty naliczone zostały w sposób prawidłowy, w wysokości określonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 listopada 2010 r. w sprawie wysokości opłat za czynności jednostek dozoru technicznego¹⁹, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie opłat”.

Analiza 9 rachunków wystawionych w analogicznym okresie za przeprowadzone badania doraźne eksploatacyjne oraz 2 rachunków odpowiednio za określenie warunków przyjęcia pod dozór techniczny urządzenia oraz uzgodnienie dokumentacji modernizacji urządzenia wykazała, że Oddział naliczył opłaty według stawki godzinowej pomnożonej przez liczbę godzin zużytych w celu wykonania czynności (wraz z czasem dojazdu). W przypadku dojazdu do eksploatującego urządzenia, doliczył koszty podróży służbowych, tj. zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie opłat. W każdym rachunku obliczono opłatę za nie mniej niż 2 godziny, co było zgodne z § 5 ust. 5 ww. rozporządzenia.

Koszty dojazdu zostały naliczone według stawki za jeden kilometr²⁰ pomnożonej przez ilość kilometrów do miejsca badania urządzenia, a w przypadku dojazdu środkami komunikacji zbiorowej - według cen biletów.

Oddział nie pobierał opłat za badania doraźne kontrolne przeprowadzone z własnej inicjatywy. W przypadku urządzeń podlegających dozorowi ograniczonemu, dla których nie wykonuje się badań okresowych, opłata za badania doraźne kontrolne ustalana była zgodnie z rozporządzeniem w sprawie opłat.

(dowód: akta kontroli str. 708-819)

¹⁸ Żuraw kolejowy EDK-80, dźwigniki śrubowe Kutruffa, wyciąg dla narciarzy przemieszczanych po wodzie, 2 zbiorniki sprężonego powietrza zainstalowane w kolejowych pojazdach szynowych.

¹⁹ Dz. U. Nr 229, poz. 1502 ze zm.

²⁰ Stawka określona w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

W okresie objętym kontrolą Oddział uzgodnił łącznie 523 naprawy i modernizacje urządzeń technicznych podlegających dozorowi (115 w 2012 r., 142 w 2013 r., 168 w 2014 r. i 98 w I półroczu 2015 r.). Tryb uzgadniania napraw i modernizacji urządzeń realizowany był w oparciu o Procedurę PJ-06-13 „Sprawdzanie dokumentacji urządzeń technicznych”. W Oddziale prowadzony był rejestr uzgodnionej dokumentacji. Zgodnie z procedurą sprawdzona i pozytywnie oceniona dokumentacja zostawała ostatecznie opiewana właściwą pieczęcią TDT i cechą specjalisty w TDT.

Analiza dokumentacji dotyczącej uzgodnienia naprawy i modernizacji 10 urządzeń technicznych wykazała, że postępowanie Oddziału w tym zakresie zgodne było z Procedurą PJ-06-13. Inspektor TDT każdorazowo po naprawie i modernizacji przeprowadził badanie doraźne eksploatacyjne urządzenia, które zakończyło się wynikiem pozytywnym.

(dowód: akta kontroli str. 416-421, 549-562, 566-567, 573-578, 820-845, 1582-1584, 1687-1719)

Ogledziny czynności wykonywanych przez inspektorów TDT w trakcie badań okresowych i nadzwyczajnych kontrolnych wykazały, że inspektorzy każdorazowo sprawdzali zapisy w książkach konserwacji m.in. pod kątem przeprowadzonych napraw lub modernizacji urządzeń. W jednym przypadku, urządzenie²¹ zostało poddane modernizacji przez użytkownika. Dokumentacja dotycząca ww. modernizacji została uzgodniona z TDT, a urządzenie zgłoszone do badania doraźnego eksploatacyjnego, które zakończyło się wynikiem pozytywnym.

(dowód: akta kontroli str. 1503-1686)

Zasady postępowania m.in. podczas nadawania, zawieszania i cofania uprawnień do wytwarzania, modernizacji i naprawy urządzeń technicznych określone zostały w Procedurze PJ-06-04 „Uprawnienie do wytwarzania, modernizacji i naprawy urządzeń technicznych”. Zgodnie z Procedurą podmioty uprawnione m.in. do modernizacji lub naprawy urządzeń technicznych podlegają okresowym inspekcjom, nie rzadziej niż raz na 2 lata. Komisję do przeprowadzenia inspekcji powołuje Dyrektor TDT.

W badanym okresie Oddział przeprowadził ogółem 50 inspekcji zakładów uprawnionych, w wyniku których wydane zostały 2 decyzje zawieszające uprawnienia.

W ww. okresie Oddział nie stwierdził przypadków dokonania napraw lub modernizacji urządzeń przez podmioty nieposiadające stosownych uprawnień.

(dowód: akta kontroli str. 846-853)

Analiza 34 decyzji wydanych w wyniku przeprowadzonych badań technicznych wykazała, że decyzje wydawane były terminowo. Wszystkie decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 § 1, §2 i § 3 Kpa²².

(dowód: akta kontroli str. 853-856)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1 W okresie objętym kontrolą, Oddział nie podejmował działań mających na celu monitorowanie ważności terminu decyzji zezwalających na eksploatację urządzeń. Z informacji uzyskanej w trakcie kontroli NIK z Centrali TDT wynikało, że na obszarze działania Oddziału znajdowało się 9.071 urządzeń, dla których –

²¹ Suwnica o nr ewidencyjnym TDT 11DB-100.

²² Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, ze zm.)

według danych z systemu ewidencji - upłynął termin ważności decyzji, co stanowiło 16,9 % wszystkich urządzeń zarejestrowanych według stanu na dzień 31 maja 2015 r.

W ocenie NIK Oddział nie podejmował wystarczających działań w zakresie wykonywania dozoru nad urządzeniami, dla których upłynął termin ważności decyzji zezwalających na eksploatację. Brak reakcji Oddziału na niezgłoszenie przez użytkownika urządzenia do kolejnego badania okresowego, powodował pozostawianie urządzenia poza dozorem, co w konsekwencji mogło mieć wpływ na bezpieczeństwo pracy urządzenia.

Powyższe potwierdzają przeprowadzone badania doraźne kontrolne 5 losowo wybranych urządzeń wymienionych w wykazie urządzeń, dla których upłynął termin ważności decyzji zezwalającej na eksploatację. W ich wyniku stwierdzono, że jedno urządzenie²³ było eksploatowane, pomimo braku decyzji zezwalającej na taką eksploatację.

- 2 Po przeprowadzonych badaniach doraźnych eksploatacyjnych 5 urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym), zakończonych wynikiem pozytywnym, nie zostały wydane decyzje zezwalające na eksploatację ww. urządzeń.

W ocenie NIK, stanowiło to naruszenie art. 44 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o dozorcze technicznym, zgodnie z którym urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym, z wyjątkiem urządzeń, o których mowa w art. 15 ust. 1 ww. ustawy, mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich eksploatację, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego. W art. 44 ust 1 pkt 3 ustawy o dozorcze technicznym określono, że do zakresu działania TDT należy wydawanie decyzji w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi, o których mowa w pkt 1, tj. m.in. zbiornikami, w tym cysternami wykorzystywanymi w ruchu kolejowym, drogowym i żegludze śródlądowej.

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że do grupy zbiorników wymienionych w art. 44 ust. 1 pkt 1 lit c ustawy o dozorcze technicznym nie zalicza się cystern drogowych do przewozu towarów niebezpiecznych, dla których zgodnie z umową ADR należy uzyskać świadectwo dopuszczenia pojazdu ADR, tj. cystern stałych, które przez to, że są trwale połączone z pojazdem stają się pojazdami-cysternami. Wskazał ponadto, że zgodnie z definicją zawartą w rozdziale 1.2.1 Umowy ADR, cysterna stała oznacza „cysternę o pojemności większej niż 1000 litrów, która jest trwale połączona z pojazdem (który w tym wypadku staje się pojazdem cysterną) lub stanowi integralną część ramy takiego pojazdu”. W celu eksploatacji wszystkich pozostałych cystern konieczne jest uzyskanie decyzji zezwalającej na eksploatację, o której mowa w art. 14 ust. 1 ustawy o dozorcze technicznym. Cysterny do przewozu materiałów niebezpiecznych dopuszczone są do eksploatacji na podstawie świadectw dopuszczenia pojazdu ADR. W odniesieniu do tych urządzeń nie jest wydawana decyzja zezwalająca na eksploatację.

NIK nie podziela przedstawionych argumentów i stoi na stanowisku, że przepisy art. 14 ustawy o dozorcze technicznym mają zastosowanie do urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym), jako urządzeń podlegających dozorowi technicznemu. Zauważyć należy, że zgodnie z definicją zawartą w rozdziale

²³ Wyciąg dla narciarzy przemieszczanych po wodzie.

1.2.1. Umowy ADR, „cysterna oznacza zbiornik wraz z jego wyposażeniem obsługowym i konstrukcyjnym. Określenie to użyte samodzielnie oznacza kontener-cysternę, cysternę przenośną, cysternę odejmowalną lub cysternę stałą, zgodnie z definicjami podanymi w niniejszym rozdziale z uwzględnieniem cystern stanowiących element pojazdów-baterii lub MEGC”.

(dowód: akta kontroli str. 544-584, 1861-1870)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że przyjęte przez Oddział zasady dokumentowania wykonywanych przez inspektorów czynności dozorowych oraz ich weryfikowanie nie gwarantują wykonywania prawidłowego nadzoru Kierownika Oddziału nad działalnością inspektorów. Analiza protokołów z badań przeprowadzanych przez inspektorów wykazała, że protokoły z badań okresowych urządzeń SUT, UTB i UTL nie zawierały opisu czynności wykonanych podczas badań, a jedynie wyniki tych badań. Ponadto stosowana w TDT procedura²⁴ dotycząca sporządzonych w wyniku inspekcji dokumentów, zakładała ich weryfikację po zakończeniu inspekcji i wręczeniu ich użytkownikom lub właścicielom urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 504-543, 857-881)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Działania Oddziału TDT na rzecz bezpiecznej pracy eksploatowanych urządzeń technicznych

Opis stanu
faktycznego

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że Oddział na bieżąco analizował przyczyny i skutki uszkodzeń urządzeń technicznych. Wyniki tych analiz były przedmiotem dyskusji na comiesięcznych zebraniach inspektorów z Kierownikiem Oddziału, w czasie których omawiane były spostrzeżenia, zalecenia oraz działania korygujące i zapobiegawcze związane z potencjalnymi zagrożeniami płynącymi z takich przypadków.

Wyjaśnił, że w ramach działań na rzecz podnoszenia kwalifikacji użytkowników w zakresie bezpiecznej pracy urządzeń technicznych, inspektorzy TDT na bieżąco w trakcie swojej pracy poruszają ww. zagadnienia i zwracają uwagę użytkownikom na aspekty związane z bezpieczeństwem technicznym urządzeń. Ponadto, tam gdzie jest to wymagane przepisami, TDT przeprowadza egzaminy kwalifikacyjne osób z obsługi i konserwacji, przeszkolonych przez podmioty zewnętrzne w oparciu o uzgodnione przez TDT programy szkolenia, które uwzględniają zagadnienia bezpiecznej eksploatacji urządzeń.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1856)

Informacje o uszkodzeniach urządzeń technicznych podlegających dozorowi Oddział uzyskiwał od użytkowników tych urządzeń oraz ze środków masowego przekazu. W ramach współdziałania na rzecz zapewnienia bezpiecznej pracy urządzeń technicznych, Oddział wystąpił m.in. do Państwowej Inspekcji Pracy, przekazując w 2 sprawach informacje dotyczące eksploatacji urządzeń technicznych bez ważnych badań technicznych. W ramach współpracy z ITD miały miejsce wspólne kontrole na rzecz zapewnienia bezpiecznej eksploatacji cystern drogowych. Przeprowadzono w tym okresie 4 kontrole, podczas których poddano kontroli 13 cystern. W 12 przypadkach kontrola dała wynik pozytywny, natomiast w jednym zakończyła się wynikiem negatywnym.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1856)

²⁴ PJ-12-01 „Sprawozdania i dokumenty z inspekcji”.

W okresie objętym kontrolą eksploatujący urządzenia techniczne zawiadomili Oddział o 72 przypadkach niebezpiecznego uszkodzenia urządzeń technicznych (17 w 2012 r., 19 w 2013 r., 20 w 2014 r. i 16 w I półroczu 2015 r.) oraz o 8 wypadkach związanych z eksploatacją ww. urządzeń. Oddział podejmował działania mające na celu ustalenie przyczyn niebezpiecznego uszkodzenia urządzenia lub nieszczęśliwego wypadku, zgodnie z procedurą PJ-06-12 „Postępowanie w przypadku awarii oraz nieszczęśliwych wypadków przy eksploatacji urządzeń technicznych”.

W wyniku przeprowadzonych badań poawaryjnych/powypadkowych wydano łącznie 25 decyzji wstrzymujących eksploatację urządzeń (4 w 2012 r., 3 w 2013 r., 7 w 2014 r. i 8 w 2015 r.).

Analiza wybranych losowo 26 zdarzeń związanych z uszkodzeniem urządzeń lub nieszczęśliwym wypadkiem wykazała, że:

- każdorazowo postępowanie Oddziału zgodne było z Procedurą PJ-06-12, tj. m.in. zarejestrowano zgłoszenie o zdarzeniu, wyznaczono inspektora do przeprowadzenia badania doraźnego, powołano komisję ds. awarii/wypadków,
- przeprowadzone badania w 25 przypadkach zakończyły się wynikiem negatywnym i zakazano dalszej eksploatacji urządzeń, a w jednym przypadku wynikiem pozytywnym,
- we wszystkich przypadkach ustalone zostały przyczyny awarii/wypadków,
- wszystkie urządzenia techniczne (za wyjątkiem jednego, w przypadku którego zdarzenie miało miejsce w trakcie naprawy urządzenia) posiadały w dniu zdarzenia aktualne badanie techniczne,
- w 23 przypadkach po dokonanej naprawie uszkodzonych urządzeń, przeprowadzono badania doraźne eksploatacyjne z wynikiem pozytywnym, w jednym przypadku urządzenie zostało wyrejestrowane, a w jednym urządzenie pozostawało w naprawie.

(dowód: akta kontroli str. 585-688,882-1035, 1488-1500, 1720-1732)

W badanym okresie Oddział TDT uzgodnił łącznie 46 programów szkolenia osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne (16 w 2012 r., 16 w 2013 r., 10 w 2014 r. i 4 w I półroczu 2015 r.). Powyższe programy dotyczyły: obsługi zbiorników LPG, CNG i LNG zamontowanych w instalacjach zasilania pojazdów w zakresie ich napełniania (13 programów), obsługi urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych (28 programów), obsługi urządzeń dźwignicowych (4 programy), konserwacji urządzeń dźwignicowych (1 program).

Analiza dokumentacji dotyczącej 10 programów szkolenia wykazała, że w każdym z uzgodnionych programów, uwzględnione były zagadnienia dotyczące bezpiecznej eksploatacji urządzeń. Na dowód uzgodnienia strona tytułowa programu szkolenia oznaczona została stemplem uzgadniającym Oddziału, a pozostałe strony datą uzgodnienia oraz cechą TDT.

(dowód: akta kontroli str. 1036-1171)

W TDT nie ustalono obowiązujących ramowych programów szkolenia. Uzgadnianie programów odbywało się z uwzględnieniem Procedury PJ-06-10²⁵, w której określono m.in. zakres tematyki egzaminu jaki powinien być uwzględniany w programach szkolenia osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne.

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że wprowadzie TDT nie ustalił obowiązujących ramowych programów szkolenia dla poszczególnych typów urządzeń technicznych,

²⁵ Procedura PJ-06-10 „Kwalifikowanie osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne”.

jednak w obowiązującej Procedurze PJ-06-10 określił wymagania egzaminacyjne, które stanowią jednocześnie jednolite ramy dla wszystkich Oddziałów Terenowych TDT przy uzgadnianiu przedmiotowych programów szkolenia. Dodatkowo, przy uzgadnianiu programów szkolenia każdorazowo weryfikowane były cele szkolenia, wymagana literatura oraz akty prawne.

Kierownik wskazał ponadto, że Wydział Szkoleń i Współpracy Międzynarodowej TDT rozpoczął pod koniec 2014 r. prace nad wprowadzeniem ramowych programów szkolenia dla wszystkich rodzajów urządzeń, dla których obsługi bądź konserwacji niezbędne są uprawnienia kwalifikacyjne wydawane przez TDT.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1856)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Po przeprowadzonych badaniach poawaryjnych/ powypadkowych 16 urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym) mimo negatywnych wyników badań, nie wydano decyzji niezezwalających na eksploatację ww. urządzeń.

Stanowiło to naruszenie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o dozorze technicznym, zgodnie z którym w przypadku nieprzestrzegania przez eksploatującego przepisów o dozorze technicznym organ właściwej jednostki dozoru technicznego wydaje decyzję o wstrzymaniu eksploatacji urządzenia. W art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o dozorze technicznym określono, że do zakresu działania TDT należy wydawanie decyzji w sprawach wynikających z wykonywania dozoru technicznego nad urządzeniami technicznymi, o których mowa w pkt 1, tj. m.in. zbiornikami, w tym cysternami wykorzystywanymi w ruchu kolejowym, drogowym i żegludze śródlądowej.

Kierownik Oddziału przyczyny niewydawania decyzji niezezwalających na eksploatację ww. urządzeń wyjaśnił tak, jak przyczyny niewydawania decyzji zezwalających na eksploatację tych urządzeń, które przedstawione zostały w rozdziale 2 niniejszego wystąpienia pokontrolnego w pkt 2 w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”.

NIK nie podziela przedstawionych argumentów i stoi na stanowisku, że przepisy art. 18 ustawy o dozorze technicznym mają zastosowanie do urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym), jako urządzeń podlegających dozorowi technicznemu.

(dowód: akta kontroli str. 585-688, 882-1035, 1861-1870)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Sprawdzanie kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012-2015 (I półrocze) Oddział zorganizował i przeprowadził łącznie 712 egzaminów sprawdzających kwalifikacje osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne (219 w 2012 r., 221 w 2013 r., 191 w 2014 r. i 81 w I połowie 2015 r.).

Do egzaminów przystąpiło ogółem 8.091 osób (2.461 w 2012 r., 2.557 w 2013 r., 2.207 w 2014 r. i 866 w I połowie 2015 r.), a wynikiem pozytywnym zakończyło je 8.086 osób tj. 99,9% (odpowiednio 2.461, 2.557, 2.203 i 865 osób)

Zasady powoływania i pracy komisji kwalifikacyjnych sprawdzających kwalifikacje osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne określone zostały w procedurze nr PJ-06-10.

(dowód: akta kontroli str. 1172, 1177-1212)

Analiza 10 losowo wybranych egzaminów (po pięć w zakresie obsługi oraz konserwacji urządzeń technicznych) wykazała, że:

- złożone wnioski o sprawdzenie kwalifikacji spełniały wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych²⁶, były kompletne i odpowiadały wymogom ww. procedury,
- egzaminy organizowane były w okresie od 13 do 42 dni od daty wpływu do Oddziału wniosku o przeprowadzenie egzaminu,
- w pięciu przypadkach egzamin teoretyczny przeprowadzono w formie pisemnej, a w pięciu w formie ustnej,
- powiadomienia o terminie przeprowadzenia egzaminu przekazane zostały wnioskodawcom nie później niż w ciągu 14 dni od złożenia wniosku, tj. w terminie określonym w procedurze PJ-06-10,
- każdorazowo komisja ustalała szczegółową tematykę egzaminu i przekazywała ją wnioskodawcy na od 14 do 30 dni przed ustalonym terminem egzaminu,
- szczegółowe tematyki egzaminów zawierały m.in. zagadnienia dotyczące organizacji i zakresu działania dozoru technicznego, ogólne wymagania dotyczące budowy urządzeń technicznych, zasady ich działania i obsługi, obejmowały również zagadnienia bezpiecznej eksploatacji urządzeń,
- każdorazowo z przebiegu egzaminu komisja sporządziła protokół, podpisany przez wszystkich jej członków, który zawierał m.in. imię i nazwisko zdającego, zakres sprawdzanych kwalifikacji, wynik egzaminu, skład komisji egzaminacyjnej, numer zaświadczenia kwalifikacyjnego,
- kryteria oceny wyniku egzaminu ustalany były każdorazowo przez powołane komisje kwalifikacyjne,
- każdorazowo informowano pisemnie zdającego o wyniku egzaminu, przysyłając jednocześnie do wnioskodawcy zaświadczenia kwalifikacyjne w terminie od 7 do 17 dni od dnia zakończenia egzaminu.

Egzaminowane osoby nie występowały z wnioskiem o umożliwienie im wglądu do dokumentacji egzaminacyjnej.

Dokumentacja egzaminów dotycząca bieżącego roku przechowywana była w szafie, w pokoju wyznaczonego pracownika, zajmującego się prowadzeniem rejestru wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych, natomiast dokumentacja archiwalna w wydzielonym pokoju, w którym przechowywana była dokumentacja oddziałowa.

W badanym okresie wpływy z tytułu opłat za egzaminy sprawdzające kwalifikacje osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne wyniosły łącznie 1.161.736 zł (367.688 zł w 2012 r., 379.848 zł w 2013 r., 295.640 zł w 2014 r. i 118.560 zł w 2015 r. (I półrocze).

(dowód: akta kontroli str. 1173-1303)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w dwóch na 10 zbadanych egzaminów, zawiadomiono pisemnie zdających o wyniku egzaminu poprzez przesłanie zaświadczeń kwalifikacyjnych po upływie 16 i 17 dni od dnia zakończenia egzaminu tj. z przekroczeniem terminu określonego w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r., zgodnie z którym powiadomienie osoby

²⁶ Dz. U. Nr 79, poz. 849 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r.”

zainteresowanej o wyniku egzaminu powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia jego przeprowadzenia.

Kierownik Oddziału wyjaśnił m.in., że poczta wychodząca odbierana była w Oddziale przez pracownika Poczty Polskiej, co drugi dzień i mogła wystąpić sytuacja, że dokumentacja, która przygotowana została do wysyłki po odbiorze poczty wychodzącej, oczekiwała kolejne 2 dni na odbiór i wysyłkę.

(dowód: akta kontroli str. 1173-1176, 1286-1295, 1846-1856)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że sposób sprawdzania kwalifikacji osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne nie gwarantuje jednolitości postępowania w zakresie oceny wyników egzaminu. Kontrola wykazała, że egzaminy przeprowadzane były przez komisje w różnym składzie, według kryteriów określonych indywidualnie przez komisje. Z wyjaśnień członków komisji egzaminacyjnych wynika, że w ponad połowie badanych egzaminów teoretycznych nie stosowano zwymiarowanych zasad oceny. Pozytywny wynik egzaminu uzyskali kandydaci, którzy na podstawie indywidualnych ocen prowadzonych przez komisję dla każdego kandydata wykazali się wiedzą zapewniającą bezpieczną obsługę i konserwację urządzeń wymienionych we wnioskach o sprawdzenie kwalifikacji. Wynik pozytywny w jednym egzaminie uzyskały osoby, które udzieliły ok. 60 % poprawnych odpowiedzi, w drugim zaś co najmniej 70% poprawnych odpowiedzi. Zdaniem NIK wskazuje to na nierówne traktowanie kandydatów, a także stanowi zagrożenie powstawania mechanizmów korupcyjnych podczas prowadzenia tych egzaminów. Zdaniem NIK zasadne jest podjęcie działań dla ustalenia jednolitych kryteriów oceny wyników egzaminów sprawdzających kwalifikacje osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne.

(dowód: akta kontroli str. 1304-1312)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w badanym zakresie.

5. Ocena rzetelności i terminowości wykonywania przez Oddział TDT czynności w zakresie wydawania świadectw dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych

Opis stanu
faktycznego

Szczegółowe warunki, tryb wydawania i przedłużania ważności świadectw ADR oraz wydawania wtórników tych świadectw określone zostały w „Instrukcji dotyczącej trybu wystawiania/przedłużania ważności świadectw (oraz wystawiania wtórnika świadectwa) dopuszczenia pojazdów do przewozu towarów niebezpiecznych oraz wymaganych dokumentów”.

Dane dotyczące świadectw ADR gromadzone były i ewidencjonowane w aplikacji BAZA SDPDPNTN „CZERWONE PASKI”. Aplikacja umożliwiała rejestrację wniosków o wydanie świadectw dopuszczenia pojazdów ADR, tworzenie bazy danych firm składających wnioski, bazy pojazdów ADR, dla których składane są wnioski o wydanie świadectwa, tworzenie bazy wydanych świadectw i świadectw z przedłużoną ważnością (prolongat), a także ich wtórników.

Program umożliwiał m.in. przygotowanie projektu świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR, dokonanie jego prolongaty, wystawienie wtórnika świadectwa oraz decyzji, której załącznikiem jest świadectwo.

W systemie tym gromadzone były dane obejmujące m.in. numer świadectwa ADR, numer identyfikacyjny pojazdu VIN, numer rejestracyjny pojazdu, dane użytkownika.

(dowód: akta kontroli str. 1332-1352, 2365-1370)

Kierownik Oddziału wyjaśnił, że system ewidencji świadectw ADR obejmuje tylko świadectwa wydane przez właściwy Oddział TDT. Oznacza to, że każdy Oddział Terenowy TDT ma dostęp tylko do ewidencji świadectw wydanych przez siebie.

(dowód: akta kontroli str. 1871-1876)

W latach 2012 – 2015 (I półrocze) W Oddziale wydano łącznie 17.279 świadectw ADR, w tym 23 dla pojazdów należących do Sił Zbrojnych RP (3.732 w 2012 r., w tym 2 dla Sił Zbrojnych RP, 4.450 w 2013 r., w tym 3 dla Sił Zbrojnych RP, 5.691 w 2014 r., w tym 11 dla Sił Zbrojnych RP i 3.406 w I połowie 2015 r., w tym dla Sił Zbrojnych RP 7 świadectw).

W tym samym okresie przedłużono ważność 2.448 świadectw (1.232 w 2012 r., 1.018 w 2013 r., 196 w 2014 r. i 2 w I połowie 2015 r.). Nie przedłużano ważności świadectw dla Sił Zbrojnych RP.

(dowód: akta kontroli str. 1353)

Analiza dokumentacji 20 wniosków w sprawie wydania i przedłużenia ważności świadectwa ADR wykazała, że:

- wszystkie wnioski spełniały wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR²⁷,
- wydane świadectwa zgodne były z wzorem określonym w załączniku do powołanego wyżej rozporządzenia,
- w 15 przypadkach wydano świadectwo lub przedłużono ważność dotychczasowego świadectwa w dniu wpływu wniosku do Oddziału, a w pozostałych 5, w dniu następnym po dniu złożenia stosownego wniosku w tej sprawie,
- w dziewięciu przypadkach wydanie świadectwa nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej²⁸. Powyższe decyzje spełniały wymogi art. 107 Kpa.

W badanym okresie, z tytułu opłat za wydane świadectwa ADR oraz przedłużenie ich ważności uzyskano wpływy w łącznej kwocie 2.851.500 zł (637.350 zł w 2012 r., 820.200 zł w 2013 r., 882.750 zł w 2014 r. i 511.200 w I połowie 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 1354-1420)

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

6. Gospodarka finansowa Oddziału TDT, w kontekście zapewnienia bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych oraz realizacji zadań dotyczących drogowego przewozu towarów niebezpiecznych

Opis stanu
faktycznego

Oddział corocznie sporządzał wstępne propozycje planu finansowego na następny rok budżetowy i przekazywał je do siedziby TDT. Powyższe propozycje podlegały weryfikacji m.in. przez Wydział Ekonomiczno-Finansowy TDT. Wybrane pozycje planu omawiane były szczegółowo na naradach zamykających plan finansowy TDT,

²⁷ Dz. U. z 2015 r. poz.320.

²⁸ Świadectwa ADR wydawane były w drodze decyzji administracyjnej od 2015 r.

które odbywały się w siedzibie TDT. Po omówieniu zmian i zasadności proponowanych przez Oddział wydatków, plan finansowy Oddziału podlegał weryfikacji przez Wydział Ekonomiczno-Finansowy, a następnie włączany był do planu finansowego TDT, podpisywanego przez Dyrektora TDT.

Po zatwierdzeniu budżetu państwa na dany rok, TDT przekazywał do Oddziału ostateczny plan finansowy do realizacji w danym roku.

W 2012 r. Oddział uzyskał przychody w kwocie 10.481.929 zł oraz poniósł koszty związane z działalnością w wysokości 4.562.741 zł. W 2013 r. zrealizowane przychody wyniosły 11.185.478 zł (o 6,7% więcej niż w 2012 r.), a poniesione koszty 4.621.652 zł. W 2014 r. przychody Oddziału wynosiły 11.967.859 zł (o 7% więcej niż w 2013 r.), a koszty działalności 5.091.074 zł. W I półroczu 2015 r. uzyskano przychody w wysokości 4.781.717 zł oraz poniesiono koszty w kwocie 2.476.696 zł. Najwyższy udział w kosztach w badanym okresie (odpowiednio 59,5%, 63,4%, 63,8% i 61,9%) stanowiły wynagrodzenia. Jedyną pozycją kosztów, która w ww. okresie uległa zmniejszeniu były koszty amortyzacji. Nie było przypadków zmniejszania nakładów na prowadzenie działalności Oddziału w zakresie inspekcji urządzeń technicznych, w tym przeznaczonych do transportu towarów niebezpiecznych.

Uzyskane w badanym okresie przychody Oddziału były wyższe od poniesionych kosztów o 129,7% w 2012 r., o 142% w 2013 r., o 135% w 2014 r. i o 93,1% w I półroczu 2015 r. i zapewniały wystarczające finansowanie kosztów działalności Oddziału.

(dowód: akta kontroli str. 1457-1470)

Zaległości z tytułu opłat za czynności dozoru technicznego wynosiły 87.011 zł na koniec 2012 r. i dotyczyły 199 dłużników, 89.169 zł na koniec 2013 r. (139 dłużników), 108.150 zł na koniec 2014 r. (166 dłużników) i 106.028 zł na dzień 30 czerwca 2015 r. (99 dłużników). Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. zaległości objęte postępowaniem upadłościowym wynosiły 27.669 zł

Zasady windykacji wierzytelności określone zostały w „Procedurze procesu windykacji wierzytelności, zasad i trybu umarzania wierzytelności TDT²⁹”. Zgodnie z ww. procedurą czynności windykacyjne obejmowały trzy etapy: bezpośredni kontakt z dłużnikiem poprzez monitoring telefoniczny i elektroniczny lub osobisty (na tym etapie w czynnościach udział brali m.in. inspektorzy), monitoring korespondencyjny oraz przekazanie sprawy na drogę postępowania sądowego.

Badanie 5 dłużników, którzy na dzień 30 czerwca 2015 r. posiadali zaległości w łącznej kwocie 24.599 zł (23,1% zaległości ogółem) wykazało, że podejmowane przez Oddział czynności windykacyjne polegały na przeprowadzeniu rozmów z dłużnikami, korespondencji e-mailowej oraz informowaniu dłużników przez inspektorów przed kolejnym planowanym badaniem o aktualnym stanie zadłużenia. Według stanu na dzień 31 sierpnia 2015 r. ww. dłużnicy uregulowali kwotę 21.985zł, tj. 89,4% zaległości.

(dowód: akta kontroli str. 1421-1456, 1471-1487)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

²⁹ Zarządzenie Nr 34 Dyrektora TDT z dnia 27 października 2014 r. oraz poprzedzające je zarządzenie Nr 46 z dnia 25 września 2012 r. i zarządzenie Nr 17 z dnia 20 kwietnia 2010 r.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁰, wnosi o:

- 1 Podjęcie działań zapewniających bieżące monitorowanie ważności decyzji zezwalających na eksploatację urządzeń, celem wyeliminowania zjawiska nielegalnego użytkowania takich urządzeń,
- 2 Podjęcie działań w celu zapewnienia, aby w odniesieniu do urządzeń transportowych do przewozu towarów niebezpiecznych (cysterny wykorzystywane w ruchu drogowym), były wydawane decyzje zezwalające/niezezwalające na ich eksploatację, zgodnie z wymogami ustawy o dozorze technicznym,
- 3 Terminowe powiadamianie zdających o wynikach egzaminów sprawdzających kwalifikacje osób obsługujących i konserwujących urządzenia techniczne i przesyłanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 2 października 2015 r.

Tekst ujednolicony na podstawie uchwały (znak KPK-KPO.443.223.2015) Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, zgodnie z art. 61b ustawy o NIK.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk

.....
podpis

³⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.

